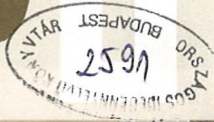

БЪЛГАРСКИ

2013 06

Вестник на
българите в Унгария

A magyarországi
bolgárok kétnyelvű
havi lapja
www.bolgarok.hu

Съборът по случай 24 май
Накити и литература
Българската есенция
Венци в Залавар
Празник в Мишколц

ВЕСТИМЖЕДИН ЯВГТОВ

Съборът по случай 24 май

Въпреки вълненията, които предизвика времето, празникът на хълма Сечени премина при хубаво

време, без капка дъжд. Още повече, че тази година се сбогувахме с мястото, където в продължение на близо век българите са отбелязвали деня на светите братя Кирил и Методий с целодневен събор, народни хора и веселия на открито. Дружеството на българите в Унгария отбеляза със специално обръщение сбогуването с това място.

Да, всичко имаше и този път: и благословията, и училището, и „Върви, народе възродени!“ И много-много хора. И деца, много деца. Още от мънички в носията на „Росица“ – 30 деца (от иначе близо 50) излязоха на поляната под българските ритми в изпълнение на оркестър „Право“. Децата от детската градина. Децата от Българското училище за роден език. Прозвуча – след много години за пръв път – Химнът на Кирил и Методий, изпълнен от деца. Все още малко неуверено, но отново празникът ни ще бъде огласен от детските гласове.

Нека да оставим да говорят прекрасните снимки на Тибор Вег.

Összejövetel május 24 alkalmából

Az időjárás okozta izgalmak ellenére, a Széchenyi-hegyen tartott ünnepség ragyogó időben telt. Még inkább, hogy idén búcsúztunk el a helytől, ahol közel egy évszázadon keresztül gyűltek össze bolgárok és ünnepelték közösen Szent Cirill és Metód napját.

A Magyarországi Bolgárok Egyesülete különleges felhívással búcsúzott a helytől.

Igen, most is volt mindez: az áldások, az iskola, és az „Indulj újjászületett nemzet!” is. És sok-sok ember. És gyerekek, sok gyerek. Még a „Roszica” apró népviseletes tagjai – 30 gyermek (a közel 50-ből) - is színpadra léptek a Pravo zenekar bolgár ritmusaitól kísérvé. Szintén így tettek a gyerekek az óvodából és a Bolgár Iskolából. Sok éve először hangzott el gyermekektől Cirill és Metód himnusa. Kicsit még tétován, de az ünnepünk ismét gyermeki hangoktól volt kísérvé.

Folytatás a 20. oldalon
Most pedig hadd beszéljenek Végh Tibor csodálatos képeit.

Накити и литература

И музика, и театър – би трябвало да се добави, за да получи човек пълна представа за хубавата вечер, състояла се в деня на светите братя Кирил и Методий на ул. „Байза“ №44.

Празникът на българската култура бе отбелязан на 24 май в новото културно средище на ул. Байза с изложба и литературна вечер. Керамичката Каталин Улман, която тази година бе отличена с наградата на името на Золтан Кодай, подреди изложба от бижута и аксесоари във фойето на първия етаж. Изложбата бе открита от Светла Кьосева, представител на Българското самоуправление в Терезварош, което заедно с Българското републиканско самоуправление и Малко театро бе съорганизатор на събитието. Думи за творчеството

на Каталин Улман сподели изкуствоведката Анелия Тю. Празничността на момента бе подчертана с музикалните етюди на Давид Ередич и Шаламон Ередич.

След като гостите разгледаха изложбата и поздравиха художничката с чаша шампанско, вечерта продължи в залата на Малко театро, където бе представен новият брой на сп. „Хемус“. Той съдържа силна литературна част с текстове на Георги Господинов, Радостина Ангелова, Патриция Николова. Откъси от тези произведения прозвучаха в изпълнение на Габриела Хаджикостова и Йозеф Тот на български и унгарски език. Илюстрациите в броя са на младия и талантлив Боян Монтеро.

Отличие

Министърът на образованието, младежта и науката раздаде почетни отличия по случай деня на българската култура и на славянската писменост. Той удостои Светла Кьосева с почетно отличие на името на „патриарха на българските учители и книжовници“ Неофит Рилски. Директорът на Българското училище за роден език получава грамотата на българското просветно министерство за дългогодишна цялостна високопрофесионална трудова дейност в системата на народната просвета.

Ékszerek és irodalom

Zene és színház – így lenne teljes a cím, hogy átfogó képet kapjunk a május 24-ei szép estéről, amit a Bajza 44. alatt töltöttünk.

Kiállítással és irodalmi esttel ünnepeltük meg a bolgár kultúra napját május 24-én a Bajzai utcai új kulturális helyiségünkben. Az idén Kodály Zoltán-díjjal kitüntetett Ullmann Katalin, iparművész ékszerekkel és kiegészítőkkal rendezte be az első emeleti előcsarnokot. A kiállítást Kjoszeva Svetla, Terézváros Bolgár Önkormányzatának képviselője nyitotta meg. Az esemény társszervezői a Bolgár Országos Önkormányzat és a Malko Teatro színház voltak. Ull-

mann Katalin munkásságát Tű Anelia mutatta be, az esemény ünnepi fényét pedig Eredics Dávid és Eredics Salamon zenei etűdjei emelték.

Miután a vendégek megtekintették a kiállítást, és – egy pohár pezsgő kíséretében – gratuláltak a művésznőnek, az este a Malko Teatro színház új előadójában folytatódott a Haemus folyóirat új számának bemutatásával. Az új szám erős irodalmi vonalat képvisel Georgi Goszpodinov, Radosztina Angelova és Patrícia Nikolova műveivel.

A szám illusztrációit a fiatal és tehetséges Bojan Montero készítette.

Kitüntetés

A bolgár közoktatási miniszter kitüntetések adományozott a bolgár kultúra és szláv írásbeliség napja alkalmából. Svetla Kjoszevát a „bolgár tanárok és irodalmárok pátriárkája“ Neofit Rilszki elnevezett díjjal tüntette ki. A Bolgár Nyelvtanító Kisebbségi Iskola igazgatójának a bolgár Oktatási Minisztérium adományozta a díjat, az oktatásban részt vállalt sokéves, magas színvonalú munkásságáért.

Българската есенция

По повод 1150 години от Моравската мисия на Кирил и Методий на 9 май т.г. Институтът за славянски и балтийски филологии при ЕЛТЕ, Катедрата по славистика и Българският културен институт организираха празнична научна сесия.

Студентите бавно се събираха в голямата аудитория. Като студент по българска филология, седях на скамейката, обхванат от по-силно възбуждане. Вече бе отминало толеранса от време за изчакване, без залата да се напълни. Малко бяхме. Сесията откри д-р Ференц Пал, заместник декан по международните

въпроси, ръководител на катедра, със своята тиха и бавна, но все пак усмихната реч. С други имена не искам да досаждам на читателя, ала едно още непременно искам да спомена. Много се зарадвахме, когато нейно превъзходителство Бисерка Бенишева, посланик на Република България, поднесе своето приветствие преди началото на докладите. От две миниатюрни тонколонки зазвуча Химна на Кирил и Методий, звуците се разсеяха из залата, а след него и химна на Ференц Лист, посветен на делото на двамата братя в изпълнение на хора „Св. Ефраим“, също от запис. Последваха двата доклада. Единият за Мозабург (известен по-късно като Залавар), а другият за византийските останки в унгарската църковна терминология.

В края на сесията бяха раздадени наградите и грамотите на участниците в конкурса за превод. За студентите по българска филология обаче програмата не свърши тук. Малката ни група се събра в библиотеката, където бяхме поздравени от госпожа посланичката, а после, с помощта на българския лектор

Наталия Няголова, раздаде български книги на всички студенти от специалността. Не е незначителен, а много полезен и важен жест. Смятам, че за това дължим специална благодарност на Наталия Няголова. За съжаление, посланичката трябваше да бърза, едва успях да ѝ поднеса букета на вратата на библиотеката, където направихме и няколко снимки. А студенти и преподаватели се почерпихме, разговаряхме, накрая „ядрото“ се премести в стаята на специалността. Радвам се, че се състоя тази среща след сесията, без нея щях да изпитвам известна празнота. Седях в сако и с хубави обувки. Не напразно споменът за Кирил и Методий наистина е най-скъп за българите. Възпоменателната научна сесия можеше да е ужасна, можеше да е и съвършена, разбира се, макар да не беше такава. Но срещата беше хубава. И стана хубава, заради българската си част. Българската есенция.

Кирил Над

Bolgár esszencia

Cirill és Metód moráviai missziójának 1150. évfordulója alkalmából május 9-én ünnepi tudományos ülést rendezett az ELTE BTK Szlav és Balti Filológiai Intézete, Szlav Filológiai Tanszéke és a Bolgár Kulturális Intézet.

A nagyelőadóba lassan szállingóztak a hallgatók. Bolgár szakosként én a többiekénél nagyobb izgalommal ültem a padban. Egy még tolerálható csúszás, de így se telt meg a terem. Kevesen voltunk. Az eseményt a nemzetközi ügyek dékánhelyettese, Dr. Pál Ferenc tanszékvezető nyitotta meg lassú, halk, ám mosolygós beszédével. Nem untatnám az olvasót a résztvevők neveivel, de valakit mindenképpen szeretnék meg-

említeni. Örömmel töltött el minket, hogy az ülésen részt vett Öexcellenciája Bisszeka Benisheva bolgár nagykövet asszony, aki az előadások előtt köszöntőt mondott. Két apró hangfalból a terem éterében elveszve zendült fel Cirill és Metód himnusza, majd Liszt Ferenc Szent Cirill és Metód tiszteletére írt műve a Szent Efrém férfikar előadásában. A közönség két megszakítás nélküli előadást hallhatott. A két egymást követő előadó Mosaburgról (későbbi nevén Zalavár), valamint a bizánci térítés magyar keresztény terminológiájában megmaradt nyomairól mesélt. Az esemény mintegy zárásaként a hallgatói műfordítói pályázat nyertesei vehették át díjait, valamint

okleveleiket. A bolgár szakos hallgatóknak azonban még itt nem ért véget a program! Kis csapatunk a könyvtárba vonult, ahol a nagykövet asszony köszönetet mondott. Tanárok és diákok együtt ettek, ittak, beszélgettek, majd a „kemény mag” áttelepedett a bolgár szobába. Örülök, hogy sor került az ülés utáni programra, ugyanis hiányérzetem lett volna nélküle. De így büszkén üldögéltem zakómban és szépcipőmben. Hiszen Cirill (sőt, legyen Kiril) és Metód emléke talán mégis csak a bolgárokhoz áll a legközelebb.

Nagy Kiril

Венци в Залавар

Тази година бе възстановена една стара традиция – поднасяне на венци на паметника на Кирил и Методий в Залавар. Мястото е свързано с Моравската мисия на Кирил и Методий, които отсядат тук при славянския княз Коцел.

Представители на Българското републиканско самоуправление и на Българското училище за роден език посетиха тържеството на местното училище, което носи името на двамата братя. Село Залавар има по-малко от 1000 жители, но пази спомена за славянските просветители. Всяка година децата от училището, заедно с първенците на селището – кметът, свещеникът – се отправят към мястото, недалеч от селището, където вече е изграден цял културен комплекс. Най-напред всички взеха участие във възпоменателна служба в параклиса, след което тържеството продължи пред паметника на Кирил и Методий.

След словото на местната учителка, която говори за делото на Кирил и Методий, Мариана Пойока и Бендегуз Агарди от Българското

училище за роден език изпълниха стихотворения на български език, след което започна програмата на залаварското училище. Унгарските деца изпълниха химна на Кирил и Методий на унгарски език, след което изпяха първите два куплета и на български – тук имаше възможност да се присъедини и скромната българска делегация. Венци пред паметника бяха поднесени и от името на Дружеството на българите в Унгария, Българското посолство и Българския културен институт.

Празник на славянската култура

По случай на деня на славянската писменост и култура на 24 май в Мишколц бяха положени венци пред възпоменателните плочи на бившето българско училище (функционираше тук в периода 1929-1945 г.) и на художника Миклош Мажаров, чиято дейност е свързана с града.

От 1929 до 1945 г. училището и параклисът на българите от Мишколц са се намирали в сградата на днешното униатско училище на ул. „Шолтес Над Калман“. През 1996 г. Българското самоуправление в Мишколц постави на сградата паметна плоча, пред която поднася венци всяка година по случай 24 май.

На същата улица се намира и къщата, в която е живял и работил Миклош Мажаров от 1963 до 1997 г. На нея през 1998 г. от името на областната управа в Мишколц и Българското самоуправление бе поставена паметна плоча, която също бе почетена с венец по случай деня на славянската писменост и култура. Мария Николаева, вдовица на художника, разказа спомени за него. След официалната програма следобед от 17 часа в културен дом „Ендре Ади“ бе открита изложбата „Кирилските букви“ на художници от България.

Koszorúzás Zalaváron

Idén egy régi tradíciót élesztettünk újjá – Cirill és Metód műemlékének koszorúzását Zalaváron. A helyi Cirill és Metód moráviai missziójával kapcsolatos, akik útjuk során itt szálltak meg a szláv Kocel fejedelemnél.

A Bolgár Országos Önkormányzat és a Bolgár Nyelvoktató Kisebbségi Iskola képviselői meglátogatták a két testvérről elnevezett helyi iskola ünnepségét. Zalavár falunak kevesebb, mint 1000 lakója van, de őrzi a két szláv tanító emlékét. A gyerekek az iskolából és a falu vezetői – a polgármester és a lelkes – minden évben közösen látogatják meg a falutól nem messze fekvő emlékművet, ami mára valóságos

kulturális komplexummá nőtte ki magát. Legelőször mindenki részt vett a kápolnában tartott emlékmisén, majd Cirill és Metód szobrai előtt folytatódott az ünnepség.

A helyi tanárnő beszédében Cirill és Metód munkásságáról mesélt, ami után a Bolgár Nyelvoktató Kisebbségi Iskola két tanulója, Polyóka Mariana és Agárdi Bendegúz szavalt el pár verset bolgáruul, amit a zalavári iskola előadása követett. A magyar gyerekek elénekelték Cirill és Metód himnuszát magyarul, majd az első két versszakot bolgáruul, amibe már a szerény bolgár delegáció is bekapcsolódott.

Koszorút küldött továbbá a Magyarországi Bolgárok Egyesülete, a Bolgár Nagykövetség és a Bolgár Kulturális Intézet.

A szláv kultúra ünnepe

A miskolci Görög Katolikus Általános Iskola Soltész Nagy Kálmán utcai épületében működött 1929-45. között a Miskolcon élő bolgárok anyanyelvi iskolája és kápolnája. Az iskola falán 1996-ban állított emléktáblát a Miskolci Bolgár Nemzetiségi Önkormányzat (akkor Bolgár Kisebbségi Önkormányzat), a táblát azóta évről évre megkoszorúzzák május 24-én. Szintén a Soltész Nagy Kálmán utcán, de annak a Gömöri-felüljáró felőli végén is koszorút helyeztek el a jeles nap alkalmából, annak a háznak a falán, ahol 1963 és 1997 között Mazsaroff Miklós élt és alkotott.

За силата на музиката

Интервю с Моника Жеков

На 15 май в замъка Барцаи във Фелшожолца Моника Жеков изнесе беседа на тема: „Силата на музиката“. Цигуларката от български произход подкрепи думите си с музикални илюстрации.

Програмата не беше обичайна: освен че музиката говореше сама по себе си, Вие бяхте подготвили беседа, която прозвуча между музикалните блокове. Как се роди идеята да говорите за силата на музиката?

Когато ме поканиха да изнеса беседата, бях болна от грип. С всичките му симптоми лежах в леглото и тогава някак ми просветна, че сега

лежа тук обезсилена, но защо да не говоря за силата на музиката? Беше божествена искра, нека го наречем така, и отгук започнаха проблемите: за какво да говоря – темата е огромна. Към нея може да се пристъпи от много страни, но в рамките на час и половина нещата могат само да се нахвърлят, затова реших да избирам на своя глава. В началото започнах с въображаема разходка из историята на музиката, тя бе последвана от разходка навътре в душата, после – в тялото, как музикалните вълни влияят върху организма и върху целия човек. И накрая се опитах да въвлека публиката в проблемите на професията и да очертая бъдещето, което виждам, за сериозната музика.

Благодаря Ви, че ни запознахте с основните елементи на беседата. Откъде тръгнахте и докъде стигнахте накрая...

Тръгнахме от Вивалди, т.е. започнахме с музика, защото смятам, че да се говори за силата на музиката е доста дръзко начинание. Тъй като самата музика казва повече неща, които не биха могли да се изразят с думи, тъй като става въпрос за чувства, за дълбоки преживявания. За-

това и завърших беседата с музика. С колегите ми от квартет „Кафе“ – Беата Лукач, Йохана Мокан и Петер Штол – свирихме, много беше важно силата на музиката да се почувства от хората непосредствено, на живо. Изсвирихме и известния старохристиянски химн „Amazing grace“.

Аз също бих желала на изтъкната тази особеност на беседата – живата музика. Съвсем друго е, ако се слуша от компактдиск...

Да, и аз имах това предвид, че хората слушат достатъчно консервирана музика... в колата, в търговските центрове, навсякъде. И след като съм музикант, то тогава е редно да се опитам да дам на публиката, на всеки, който е дошъл, някакъв плюс – макар и предварително да не беше ясно каква точно музика ще има. Много се радвам, че квартетът прие поканата и дойде, така успяхме да създадем усещането близко до оркестровото. Получи се много по-добре, отколкото ако се бях опитала сама, само с една цигулка... да очаровам публиката.

Звучите на музиката говорят сами по себе си, но публиката следеше и образа: на екран бяха прожектирани

A zene erejéről

Interjú Zsekov Mónikával

Május 15. Zsekov Mónika előadás tartott a Barczay kastélyban A zene ereje címmel. A bolgár származású hegedűművész nem csak szavakkal, hanem zenei illusztrációval is segítette előadását.

Nem akármilyen program volt, hiszen itt nemcsak a zene beszélt önmagáért, hanem Ön is készült előadásokkal, minden egyes zenei blokk közé. Hogyan jött az ötlet, hogy a zene erejéről szavakkal beszéljen?

Amikor megkaptam ezt a felkérést, akkor éppen influenzás voltam. Minden tünetét produkáltam, tehát ágyban feküdtem és valahogy ez így bevillant, hogy én ott fekszem erőtlően és, hogy miért ne a

zene erejéről tartanám. Tehát ez egy ilyen isteni sugallat volt, mondjuk így, de innentől kezdve volt probléma, hogy miről beszéljek, merthogy ez egy óriási témakör. Rengeteg oldalról meg lehet közelíteni és én azt gondoltam, hogy egy - másfél órában csak érintőlegesen tudok beletenni dolgokat, ezért inkább teljesen önkényesen válogattam. Úgy építettem fel, hogy az elején legyen egy kis képzeletbeli zenetörténeti utazás, majd ezt kövesse úgy utazás, hogy befelé a lélekbe, majd a testbe, hogy a hang a rezgések hogyan hatnak az ember szervezetére, az egészére. Majd pedig egy kicsit beleavattam a közönséget a szakmába illetve hát egy kvázi jövőképet próbáltam festeni a komolyzenének.

Ön is kiemelte és én is szeretném kiemelni, hogy különlegessége volt az előadásnak, valóban az élőzene. Más volt a hangulata, mint ahogyha CD-ről szólt volna egy-egy zenei betét...

Igen, arra gondoltam, hogy konzerv zenét azt hallgat eleget az ember autóban, bevásárlóközpontban, mindenhol. És hamar én zenész vagyok, akkor próbáljak valami olyan pluszt nyújtani a közönségnek, aki eljön egy előadásra – tehát az ugye nem volt egyértelmű, hogy az az élőzene az mi lesz konkrétan, úgyhogy nagyon örültem, hogy a vonósnegyes vállalta és eljött, mert szerintem az már majdnem zenekari hangzás, amit mi képesek vagyunk produkálni. Tehát sokkal jobb, mintha én egyszál hegedűvel kiálltam

известни мисли, илюстрации...

Да, имах предвид, че става въпрос за открита беседа, достъпна за всеки, за хора с различна подготовка и на различна възраст, и тъй като не исках да доскучее на никого, ако говоря само аз... затова и я изпъстрих с всевъзможни илюстрации. Понякога се виждаше просто една картина, с която хората да асоциират, докато слушат музика. Сложих и едно кратко видео, някъде по средата на беседата, нещо като малка почивка, в него се разказва как музиката влияе на животните, не само на човека. Един малък монтаж от животни, които танцуват под въздействие на музиката, без да са обучени.

Успяхте даже да накарате и публиката да запее...

Без това не може, правя го всеки път, когато идвам във Фелпсхожолца. Знам, че тук хората са много одухотворени, това е силата на душата, много е важно. Не всеки може да свири на някакъв инструмент, но в гърлото си всеки има скрит музикален инструмент, неговите две гласни струни, значи всеки може да пее, а когато хората пеят заедно, се обогатяват с едно общо преживяване.

Общо преживяване е и музиката, този общ език, защото сама казахте, че където и да сте по света, с музиката навсякъде ви разбират...

Да, разказах за пътуванията си, защото навярно доникъде не бих стигнала без цигулката си. Преди лекцията осъзнах, че така съм обиколила половината свят. В Европа съм била почти навсякъде, но съм ходила дори и в Китай... Дълго съм работила с японци, по време на следването ми в Музикалната академия в Будапеща, а после и от Мишколц. Това също беше едно голямо преживяване и радост за мен.

Всяка беседа има някака сентенция, някакъв цел. Какво беше посланието на вашата?

Моето послание е хората да си подаряват колкото може повече музика. Да не странят от музиката... говорих преди всичко за сериозната музика, но... нека кажем по-скоро така: нека слушат повече добра, качествена музика, нека ходят на концерти, тъй като и това е част от живота ни. Ако родителите от малки да приучват децата на музика – учат ги на пеене, на инструменти, – това ще има положително въздействие върху целия

им живот. Реших, че въздействието на лекцията ми ще е по-силно, ако завърша с думите на световноизвестния цигулар Йехуди Менухин: „Както и да се променя, музиката винаги остава ненадминато човешко творение. Търпението, любовта и обществената хармония са и трябва да бъдат производни от начина на живот и творчество на художника в най-широк смисъл. Ще ми се да вярвам, че красотата и истината, ще ни отведат към една по-зряла, по-съзнателна и по-уравновесена цивилизация, ако са свързани така, както в музиката. Където в основата на реда стоят самодисциплината и всепрощаващото спокойствие. Задачата на музиканта е да спаси вярата ни в този свят, и вярата, която светът има в него... да ни помогне да изразим най-дълбоките си чувства. Поела тази отговорност, музиката се гради върху най-прекрасните човешки стремления и има дълбоко лековит характер. Тя създава хармония между телесното и духовното, между разумното и емоционалното, обединява душата и тялото.“

Ержебет Фаркаш

volna... hát nem éppen elkápráztatni a közönséget. A zene hangjai magukért beszélnek, de a látványra is odafigyeltek, hiszen diavetítőn kivetítettek bizonyos gondolatokat, illusztrációkat...

Igen, arra gondoltam, hogy mivel ez egy nyilvános végül is bárki számára látogatható előadás volt, ezért bármilyen korosztályú és iskolázottságú ember betévedhet, ezért lehet, hogy valakinek unalmas lesz, ha én csak beszélek... és gondoltam, hogy színesítem, mindenféle ábrákkal. Volt úgy, hogy csak egy képet vetítettem, amire esetleg úgy asszociálhattak az emberek a zene alatt. Volt egy kis videó, azt csak azért mondanám, mert tényleg pihentetésül tettem be, kvázi közepére az előadásomnak, amely arról szólt,

hogy az állatokra is, hogy hat a zene, nemcsak az emberre. Ez csak egy kis montázs volt, amikor állatok énekeltek, táncoltak, teljesen önmaguktól, tehát nem betanítva.

És ha minden igaz még meg is énekelte a közönséget?

Ez elengedhetetlen része szerintem a most már lassan sokadik zsolcai ittlétemnek. Tudom, hogy itt nagyon lelkesek az emberek és itt a lélek ereje, ez tényleg nagyon fontos, ezt hangsúlyozom és van aki nem tud mondjuk hangszerezen játszani, de mindenkinek ott van a torkában a hangszere, a két hangszála, tehát énekelni mindenki tud és ez egy közös élmény, hogyha együtt éneklünk.

És közös élmény a zene is, valamint közös nyelv, hiszen Ön is kiemelte előadásában, hogy bárhol járt világban, a zenével mindenütt meg tudta magát értetni...

Igen, meséltem az utazásaimról, mert, hogy gyakorlatilag sehová nem jutottam volna el, hogyha nincs a hegedű. Ezt tényleg így végig gondoltam az előadás előtt, hogy hát fél világot már gyakorlatilag bejártam. Európában szinte mindenhol voltam, de Kínában is... és aztán említettem, hogy japánokkal dolgoztam sokáig Budapesten a zeneakadémiai éveim alatt, sőt visszajártam még innen Miskolcra is. Úgyhogy az is elképesztő élmény és öröm volt számomra.

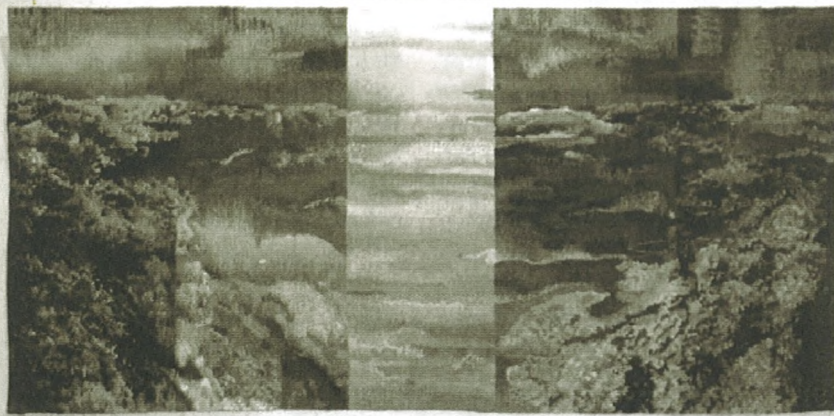
Farkas Erzsébet

Душа

В Кметството на XVIII-ти район през май имаме възможност да разгледаме изложбата „Душа“ на Боряна Маевска-Конц, майстор на гоблени. Не само видяхме от красиви по-красиви творби, но и надникнахме в душата на един истински творец.

Това не е първата самостоятелна изложба на Боряна. През 1998-ма година е направила първата си изложба в Българския културен дом, а едновременно с това творбите ѝ са се появили в престижни салони като Галерия Ериксон и др. Член е на Унгарската асоциация на творците. Боряна още като малко момиче е била очарована от гоблените, тъй като баба ѝ е тъчала невероятно красиви неща и тя винаги им се е наслаждавала. По-късно едновременно с възпитанието и грижата за децата, започнала по-сери-

озно да се занимава с изработването на гоблени, запълвайки свободното си време. Постепенно хобито ѝ се превръща в професия. Разбрахме, че правенето на един гоблен може да продължи дори години. Не само самата изработка, но и предварителната подготовка (напр. рисуване, проектиране) също изисква много време. Боряна сподели, че тези гоблени са част от нейната душа. Вдъхновението ѝ идва от различни преживявания и когато работи винаги се позовава на чувствата си. За нея правенето на гоблени е от една страна отмора, а от друга страна е възможност да изживее креативността си. През годините нейната любов към гоблените все повече нараства и е много щастлива, че от време на време има възможност да покаже творчеството си на хората.

Lélek

Az elmúlt héten Maevszka-Konc Borjana, kárpitművész „Lélek” című gobelin kiállítását tekinthetjük meg a XVIII. Kerületi Polgármesteri Hivatalban. Nemcsak szebbnél szebb műalkotásokat láthatunk, de egy igazi művész lelkébe is bepillantást nyertünk.

Borjanának ez már nem az első önálló kiállítása. 1998-ban rendezte első kiállítását a Bolgár Kultúra Házában, de emellett olyan neves kiállítóterekben is jelentek meg alkotásai, mint az Ericsson Galéria. Tagja a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesületének.

Borjánát már kislányként lenyűgözték a gobelinek, ugyanis a nagymamája is szőtt és mindig gyönyörködött a munká-

iban. Komolyabban a gyermekei nevelése mellett kezdett el foglalkozni a gobelinkészítéssel, így töltötte szabadidejét. Szépen lassan a hobbiból hivatás lett. Megtudtuk azt is, hogy egy-egy gobelin elkészítése akár évekig is eltarthat. Nemcsak maga a gobelinkészítés, de az előkészületek (rajzolás, tervezés) is nagyon időigényes.

Borjana elmondta nekünk, hogy ezek a gobelinek valahol az ő lelkének darabjai. Ihletét különböző élményeiből meríti és mindig az érzéseire hallgat, amikor dolgozik. Számára a gobelinkészítés egyrészt kikapcsolódás, másrészt pedig egy lehetőség, ahol ki tudja élni a kreativitását.

Dóczy Violetta

След Америка, преди

Новите приключения на Месечинка

Неотдавна състав „Месечинка“ се завърна от американското си турне, което имаше три основни спирки. Успехът се оказа по-голям от очаквания – на всяко от концертните места ни очакват да се върнем, а Унгарският културен институт в Ню Йорк ще подкрепи подготовката на едно сериозно концертно гостуване през следващата година.

Америка и най-вече Ню Йорк са световен културен център. Да се организира концерт там е трудно, но още по-трудно е да бъде забелязан. „Месечинка“ изнесе своя концерт в едно от най-добрите места в града за световна музика – в клуб „Дром“ в Ийст Вилидж. Насъбралата се публика – 150 души – дълго време след концерта не искаше да се раздели с музикантите. В новата културна столица на Канада, в 4,5-милионно Торонто, също свирихме в едно от най-добрите места за забавление, в „Лулу Лундж“. Във Филадельфия концертът се състоя в известния джаз клуб „Крис джаз кафе“ в елитния квартал на цен-

Amerika után, Európa előtt

Meszecsinka újabb kalandjai

A Meszecsinka zenekar a napokban visszatért a tizenhárom állomásos amerikai turnéről. A turné a várakozásoknál jobban sikerült – mindegyik koncerthely visszavárja a zenekart, a New York-i magyar intézet pedig támogatását biztosította egy jövő évi komolyabb fellépés előkészítéséhez.

Amerika és főképp New York az egész világ kulturális célpontja. Egy New York-i fellépés szervezésénél csak az nehezebb, hogy a koncert figyelmet is kapjon. Meszecsinka a város egyik legmenőbb világművészeti party helyen játszott – az East Village-beli Drom klub-

Европа

тралната градска част. По време на турнето имахме общо 13 концерта. Подробности за тях могат да се прочетат в Meszecsinka.blog.hu, както и на страницата на оркестъра във Фейсбук. Видеоблогът на турнето ще бъде качен на Youtube, а няколко телевизионни предавания вече поискаха да излъчат откъси от него. Пътят ни бе изпълнен не само с музика. Четирима музиканти, които обикалят САЩ и Канада с автомобил и GPS и се срещат с интересни хора – унгарци, които живеят там, артисти от Ню Йорк, с прочутите лица на Америка. Насъбрахме много све-

жи впечатления от днешна Америка, които са много различни от традиционните ни стереотипи. След завръщането си, на 16 май „Месечинка“ има концерт в будапещенския клуб „Музикум“, където представи албума си „Live 2013“, подготвен специално за американското турне. На 23 май съставът пое на своето европейско турне, по време на което ще има концерти в Германия и Чехия. Повод за европейското турне е издаването на наш диск от хамбургското Hiperbole Records.

Емил Билярски

ban és 150 fős közönsége volt, amely a koncert után sokáig nem engedte el a zenekart. Torontóban, Kanada 4,5 milliós új kulturális fővárosában szintén a bulis városnegyed fontos helyszínén, a Lulu Lounge-ban lépett fel a zenekar. Philadelphiában a belvárosi elit negyed ismert jazz klubja, a Chris' Jazz Café adott exkluzív otthont a magyar fellépőknek.

Összesen 13 koncertet adott a Meszecsinka, ezekről részletesen olvashat a Meszecsinka.blog.hu-n és a zenekar Facebook oldalán. A turné videoblogja nemcsak a Youtube-on lesz látható rövidesen, pár TV csatorna már igényt tartott rövidített verziójára. Az út nemcsak a zenéről szólt. A négy

zenész egy autóval és GPS-szel USA és Kanada különböző tájait járta be, találkozott érdekes emberekkel – kint élő magyarokkal, New York-i művészekkel, Amerika jellegzetes arcaival. Sok friss benyomást gyűjtöttek a ma Amerikájáról, amely nagyon más, mint a róla élő sztereotípiáink.

A Meszecsinka május 16-án tart „visszatérő” budapesti koncertet a Muzikum Klubban, ahol többek között bemutatja az amerikai turnéra kiadott „Live 2013” új albumát.

Május 23-án európai turnéra indul, Németországban és Csehországban ad koncerteket. A turné apropója a lemeze kiadása a hamburgi Hiperbole Records által.

Biljarszki Emil

„Приказен свят“ в Българското училище

Моника Симеонова, 5 г., Четиримата музиканти – I награда (Българска двуезична малцинствена детска градина)
Mónika Szimeonova, 5 éves, A négy muzsikos – I díj (Bolgár óvóda)

Аманда Юхас, 8 éves, Пролетно момиче – I награда (Игаздънд)
Juhász Amanda, 8 éves, Virágkisasszony – I díj (Igazgyöngy Alapítvány)

Софи Склярова, 6 г, Златоруното агне, II награда, Българска детска градина
Sklyarova Sophi, 6 éves, Aranybarány, II díj, Bolgár óvóda

На 1 юни в Българското училище за роден език бе отпразнуван денят на детето. За неговото организиране допринесоха много организации, сред които на първо място Българското самоуправление в XI район с председател Милена Владимирова.

Празникът започна с откриването на изложбата от детски рисунки по теми от български и унгарски народни приказки. Тричленното жури в състав Мира Гендова, Боряна Конц и Милена Владимирова избра рисунките, които бяха отличени с първа, втора и трета награда в трите възрастови категории: от 3 до 5, от 6 до 8, и от 9 до 11 г. Пристигнаха рисунки от децата от Българското училище, Българската детска градина, от една унгарска детска градина, от фондация

„Игаздънд“, както и индивидуални участници. Работата на журито не беше лесна, тъй като пристигнаха повече от 70 рисунки, всичките от хубави, по-хубави. Все пак то трябваше да излъчи наградените. Техните рисунки можете да видите на страниците на вестника. Всички участници в конкурса получиха за насърчение по една книжка с приказки на български и унгарски език.

Празникът продължи на двора. Децата за миг изпълниха всички кътчета и се заиграха с пригответните от учителките игри. Освен пързалките и катерушките, по двора бе изрисувана дама, имаше въженца за скачане, кът да рисуване и изрязване, а при Петя всеки можеше да отиде, за да му нарисува картинка на лицето.

„Mesevilág“ a Bolgár Iskolában

Június elsején ünnepeltük a gyereknapot a Bolgár Nemzetiségi Nyelvoktató Iskolában. Nagy szervezés előzte meg az ünnepséget, amiben Újbuda Bolgár Önkormányzata jelentős szerepet vállalt Vladimirova Milena vezetésével. Az ünnep, – a magyar és bolgár népmeséket feldolgozó – gyermekrajzpályázat megnyitásával kezdődött.

A háromtagú zsűrit Genдова Mira, Konc Borjana és Vladimirova Milena alkotta. A zsűri 3 kategóriában – 3-tól 5, 6-tól 8 és 9-től 11 éves korig – jutalmazhatta az alkotókat első, második és harmadik helye-

zessel. Érkeztek rajzok a Bolgár Iskolától, a Bolgár Óvodából, egy magyar óvodától, az Igazgyöngy Alapítványtól és egyéni pályázóktól is. Nem volt könnyű dolga a zsűrinek, mivel több mint 70 gyönyörű rajz érkezett. Mégis dönteniük kellett. A rajzokat a következő oldalon tekinthetik meg. A részvételért minden induló kapott egy könyvet, tele bolgár és magyar nyelvű mesékkel. Az ünnepség az udvaron folytatódott. A gyerekek egy pillanat alatt elleptek minden zegzugot és örömeiket lelték a játékokban. A csúszdákon és a mászókákon kívül játszathattak ugrókötekekkel,

dámával, továbbá készültünk mindenféle kézügyességet fejlesztő játékkal, Petya pedig arcfestéssel lepte meg őket.

Каталин Алберт, 9 г., Дървото, което стига до небето“ – II награда (Българско училище за роден език)
Albert Katalin, 9 éves, Égigérő fa, II díj, Bolgár Iskola

Готови сме за училище

Завършиха занятията в Българската двуезична малцинствена детска градина. Двете групи се представиха с наученото през годината през родителите, сбогуваха се с децата, които догодина ще бъдат ученици и с общо тържество отбелязоха началото на лятото и времето за почивка.

В два последователни дни се проведе тържествата за завършване на занятията в детската градина. За всички ще остане незабравимо изпращането на малчуганите. Дни наред те се подготвиха за предстоящото събитие, репетираха песни и танци, рецитираха стихотворения, разказваха приказки. Програмата и в двете групи се състоеше от две части – на унгарски и

на български език. Малката група представи песни за часовника, топката, влакчето, кокошката, слънцето, и накрая програмата завърши с хорце. Голямата група представи песни, стихотворения и драматизация на българската народна приказка „Медената питка“ и на унгарската „Ратотското яйце“. С много търпение и желание учителките подготвиха маски на животни и артистични костюми за богатата, съдържателна програма. Децата показаха, че са напълно подготвени за училище и с нетърпение очакват първия учебен ден.

Иматше специален поздрав от помалките деца към тези, които тръгват на училище, а децата, които ще бъдат в I клас, подготвиха специа-

лен поздрав за учителките си. Родителите бяха много развълнувани и останаха удовлетворени от наученото през годината. Изненада за децата беше огромната торта, върху която бяха изписани имената на всички деца от групата. Заобиколени от родителите си, децата изцяло се потопиха в празничната атмосфера и се насладиха на тържеството с песни, танци, игри и сладкиши. Неповторимото настроение се допълваше от приказните костюми, празничната украса и прекрасните идеи на учителките и директорката на детската градина, които пожелаха на децата весело лято, изпълнено с настроение и усмивки.

Készen állunk a sulira

Befejeződtek a programok a Bolgár Kétnyelvű Nemzetiségi Óvodában. A két csoport bemutatta a szülőknek mit tanult az elmúlt évben, majd az óvodások elbúcsúztak azoktól a gyerekektől, akik jövőre már az iskolát kezdik és közösen ünnepelték meg a nyár kezdetét. Két egymást követő napon ünnepeltük a tanév végét az óvodában. Mindannyiunk számára felejthetetlen lesz a jövőre iskolás apóságok búcsúztatása. A gyerekek napokkal előre készültek a rendezvényre, táncokat és dalokat gyakoroltak, verseket szavaltak, me-

séket mondtak. A program a mind a két csoportban két részben – magyarul és bolgárul – hangzott el. A kiscsoport különböző dalokat adott elő, majd egy körtánccal zárták az előadást. A nagycsoport egy bolgár és egy magyar színdarabot adott elő. Az óvónők nagy örömmel készítettek különböző maszkokat és jelmezeket az előadáshoz. A gyerekek megmutatták, hogy teljesen készen állnak az iskolakezdésre és türelmetlenül várják az első tanítási napot. Különlegesen köszöntek el a kisebbek a jövőre iskolás gyerekektől, a jövődébéli elsősök

pedig nagyon szépen búcsúztak el az óvó nénieiktől. A szülők nagyon meghatódtak és nagyon elégedettek voltak mindazzal, amit tanultak a gyerekek az előző évben. A gyerekek kaptak egy hatalmas meglepetéstortát, amin mindannyiuk neve szerepelt. A szüleiktől körülvéve a gyerekek teljesen átadták magukat az ünnepi hangulatnak, majd dalokkal, játékokkal, táncokkal ünnepeltek tovább. Az óvónők vidám és mosolygós nyarat kívántak a gyerekeknek.

Вярата в Бога

*Българските биографии,
разказани от
Венета Янкова*

За осветляването на религиозния живот на българската общност в Мишколц са изключително ценни живите свидетелства на едно българско семейство, наследник на някогашни трудови мигранти (градинари) от България: Байчев-Данчо Бела (роден на 3 март 1938 год. в Мишколц) и Байчев-Данчо Белане Драганова Малина (родена на 20 април 1939 год. в с. Селановци, Врачанско). Дватама са тясно и активно свързани с живота на местната българска общност не само в миналото, но и сега. Биографичната памет на моите събеседници отвежда към 40-те години на 20 век, времето „преди войната“ и неизбежно се свързва с паметта на цялата „българска колония“:

„Тук имаше към 150 българи. Попа отива на пазара и тъй вика: „В неделя на църква искам да дойдеш!“ И те си знаеха... Големите газди държаха българските празници, агне колежа. Старите български богаташи – дядо Минчо – голяма пекарница имаше, много богаташ беше, държеше

много на църквата... Големите газди дават пари за църквата... Попа учи малките деца на попските работи.... Не може – важно е! Майка ми държеше за тия работи... В неделя 100 души са събираха. И са събирахме от Жолца, там дето живеехме, пеш идвахме в църквата. Пеш ходихме до църквата 15-20 души. След църква – гости и се събират у нас на обяд... Освен българите идваха и стари гърци. Най-богатият имаше 3-4 къщи, заведения, някои оставяха на църквата и то поддържаха.. Ама тогас са държаха още българите за българи, не са женеха зарад унгарци и тъй наред. Тогас друг живот. ...И нормално, трябва да са ходи на църква, държаха реда, българските църковни празници...“

(Бела) Естествено за своята консолидация българската градинарска общност в Мишколц се стреми да изгради свой духовен и религиозен център. Известно е, че към българското училище, просъществувало от 1929 до 1945 год., е функционирал и малък параклис. Ревностни радатели за българската просвета и за православието са някои заможни българи: Минчо Михов, който предоставя помещения от чифлика си за училище, а други – за молитвен дом; Йордан Маринов – най-заможният хлебар в Мишколц, който също отпуска собствени помещения за училище и параклис; Петър Марков – дарител на храма „Света Троица“. Със своя личен пример те организират и поддържат общностния религиозен живот. В спомените на моите събеседници с изключителен авторитет и голямо уважение се споменава името на „стария поп“ – протоерей Константин С. Попович (Кристич Попович Константин) 1902-1971, служил 40 години в православния храм в Мишколц. Ще обобща, че през периода преди Втората световна война, съответстващ на все по-устойчивото установяване на унгарска територия, градинарска-

та общност в Мишколц поддържа православната вяра и православния храм като съществен елемент на своята идентичност.

Годините след Втората световна война са време на атеизъм и съветизация, тогава обвързват храма в Мишколц с руската патриаршия и с Москва. През „комунистическия период“ утвърдените дотогава форми на „патриархална демокрация“ (по Ал. Гюров 1995) са подложени на изпитание поради рязката смяна в политическата и в ценностната система. Макар войнстващият атеизъм да получава по-омекотени проявления отколкото в България, антирелигиозната пропаганда дава силно отражение върху религиозния живот на християните в Мишколц. Разказват се спомени от времето на войната за поругаване на храма от руски войници, настанили се в Божия дом заедно с конете си, както и за отстраняване на местния свещеник, който ревностно държи за възприетата обвързаност на храма в Мишколц с източно-гръцката (görög-keleti) църква/вселенската патриаршия: „Преди войната в Мишколц църквата е görög-keleti templom. Тази църква е била под въпрос: дали да е към гърците или към руснаците. Дълго време сме били към гърците, сега сме към руснаците...“ (Малина) „Руския ортодокс

беше тук дошъл и искаше тук да стане. Той (свещеника – б. м.) каза: „Не! Да останем към гръцките!“ Големите от горе го махнаха. И тогава дойде следващият поп, дето почина, той е завършил в Москва и така – „ортодокс“. Към 60-та година стана ортодокс. Помниш ли руската папа кат идва тука и каза: „Към Москва трябва да вървим.“ И се откъсна от гърците и минахме към руснаците, към руския патриарх.“ (Бела)

Днес състоянието на религиозния живот на българската общност е съвсем различно: „За българите в района на Мишколц остана само Великден – не идват! За Цветница и Великден. Аз съм единственият представител на българите, който ходи на църква редовно. За това не може да се агитира! Това трябва да се чувства отвътре. Но съм сигурна, че всеки, когато е в беда, казва: Боже, помагай!“ (Малина) Причините за това състояние се търсят в: модерния начин на живот, семейното възпитание и най-важното – в същностната промяна в ценностните нагласи на днешните българи по отношение на доминиращия общностен дух у градинарите: „Българската колония е била голяма, хората са били други, градинарите са други! И сега има българи. В Мишколц можем за секунда време да съберем 50 човека, от тия 50 човека двама може би

ще дойдат на църква. Това всеки го носи от къщи...“ (Малина) Показателно за това мнение е, че то свързва религиозността и в частност – православието с представата за родното и българското (род, народ и вяра), а съществуващите и днес общностна цялост и единство са положени на съвсем друга основа. Процесите на естествена адаптация на преселниците и интеграцията им в унгарското общество, както и свободата на религиозния избор в днешния свят преосмисля традиционните духовни ценности, а семейството се очертава като източник на религиозно възпитание и пространство на междуконфесионално взаимодействие и толерантност. В разбиранията на моята събеседничка вярата в Бог е една от най-висшите ценности, а религията – насъщна потребност и търсене на истините за себе си и за хората. Вслушването в неповторимостта на уникалния човешки глас с достатъчна убедителност може да разкрие личния път към вярата, неговите кривулици и стремежа към ценностна приемственост. С гореща благодарност на Малина от Мишколц!

Храмът и хората: „Едно от големите ми желания беше поне едно от децата ми да се венчае в църквата под свода на тоя храм и то ми се осъществи. Аз също имам едно сребърно нещо, което съм сложила в знак

на благодарност. Аз идвам тук от 40 години, даже от 45. Сега при всички по-големи празници. Много хубаво се води литургията, обаче няма хора. Обяснявам си го с това, че едно време е имало много българи, колония, българите са работили, между тях е имало по-богати хора, които са държели и по-бедните, и всички хора в неделя да се срещат в църквата и са се срещали.. От поколение на поколение те започват не градинари да стават, а почват да се учат, да следват, те по-малко посещават църквата... и така от поколение на поколение не идват хората. Много е трудно, ние сме малко, градинарите също са малко, българи, изчезваме...“

Семейната традиция: „Баба ми беше много вярваща... нямаше празник, нямаше неделя, в който тя да не е в църквата... и страшно много държеше на постите. Имало е, когато сме постили 40 дена... две внучки сме постили с нея 40 дена, и преди Великден преди да се причестиме ние избягахме, щото дълга беше литургията и ние избягахме, защото живеехме до църквата. И ядохме и се върнахме и ни издаде трохичка баница... и баба ни изпъди от църквата и след 40 дни пак не ни разреши да се причестиме. И аз това никога няма да го забравя. И като тръгнахме на училище, ходехме на вероучение, то тогава не се правеше открито... Тогава вече започна да се преследва религията в България, изправиха ни в класа и ни избличиха като вярващи в Бога... И оттогава не съм ходила. Гимназия, институт, в София пет години, в църква не съм влезнала...“

Тук и Там: „Тука беше по-различно. Унгарците винаги са били вярващи! Влезнах в техната (църква) и я видех пълна и когато казах на нашия отец в мойто село, той се хвана за главата, свали си шапката и вика, че не може да си представи...“Тътят на вярата:

„Аз винаги съм се молила и винаги съм вярвала, че има нещо, което ми помага в живота и с много трудности съм се срещала и съм ги преодоляла. Имало е воля в мене, амбиция, твърдост, но сигурно е имало и нещо, което ме е и направлявало в правилния път, а не само в лошата страна на нещата, негативната страна да приема и да се отнасям неагативно към всичко – има и позитивно в живота и то трябва да се търси. Това всеки различно го приема... Не е нужно всеки ден да се ходи на църква, но на голям празник – на имен ден, на рожден ден... да влезеш в църква, да запалиш свещ. Да се помолиш и да излезеш...

Идвам всяка неделя. (Защо идваш?) Това е много трудно да го кажа, защото не мога да намеря думи... Просто нещо ме влече! Чувствам, че ако не дойда, не ми е спокойна душата, не съм спокойна. Идвам тука час и половина и се осамотявам се. Не е въпроса, че казват „осамотявам се с Бога“. Не! Имам тишина, слушам какво говори отца, предикацията му и... не мога да намеря дума, с която да ти кажа защо идвам. Не че казвам, че аз като идвам да се моля, че утре ще спечела от тогото, но ми се струва, че като дойда тука и си кажа некак си болката... щото в живота си имам и негативни неща, които съм правила, не само позитивни и си мисла, че ако тия негативни неща са насочени към некого, трябва от некъде да искам да ми се... не да ми се прости, а да ме разбере, защо съм била негативна; негативна съм била

не за отмъщение, а просто нещо ме е наранявало и съм се чудила защо трябва да е така негативно към мен...

Моят баща почина при катастрофа, той не беше вярващ, но беше много добър. И аз никога не съм мислела, че той ще си замине по такъв начин. И винаги съм казвала, че не е възможно такъв добър човек така да замине. И още търся отговор на този въпрос и не мога да го намеря. И веднъж го зададох на стария отец, понеже неговата жена също беше много добра и се разболе от рак и почина. И аз го питам така: То постоянно се молиш, постоянно си в църквата, жена ти беше вярваща, не беше негативен човек, защо требваше да си замине? И той каза, че отговор няма. На този въпрос отговор няма, само Бог може да отговори или само Бог знае... Не Бог я взел, Бог я прибрал, но той може да даде просветление защо. Това са много сложни и трудни неща...“

Индивидуалният избор: „Аз синове те си не можах да науча да посещават, оставих ги сами да си решат имат ли вяра, нямат ли – идват на Коледа, идват на Великден... Насила не може да се възпитава в тоя дух. То трябва да си има отвътре нещо, за да го кара да идва и да вярва... Това е от домашното възпитание, от къщи, от семейството. Моя внук го водиме в църквата и майка му идва, може би нещо у него да остане и той да посещава и в бъдеще, но зависи какво ще му донесе бъдещето...“

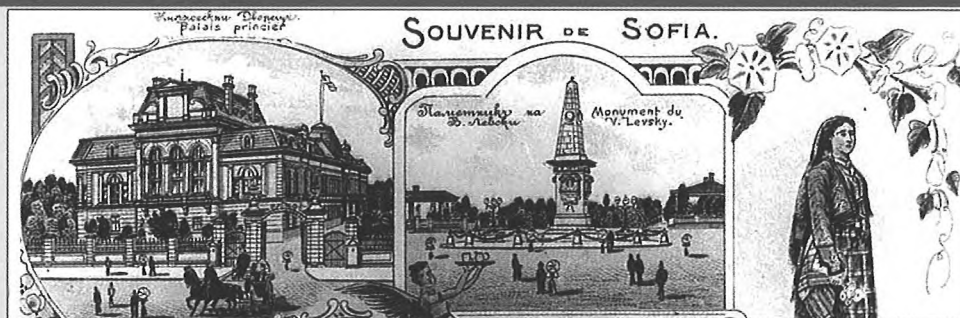
На 25 април 2013 г. в Славянския филологически институт на Будапещенския университет Л. Йотвъш беше проведена Третата международна младежка конференция по славистика, където на 9 славянски езика бяха изнесени общо 165 доклада по славянска литература, езикознание и култура. Докладите на българска тема бяха 18, будапещенската българска специалност се представи с презентацията на Гергьо Гуя, Кирил Над и Агнеш Весели със заглавие: Някои славянски думи в унгарския език – произход и културно значение.

A tudományos élet eseményei

2013. április 25-én az ELTE BTK Szláv Filológiai Intézetében rendezték meg a III. Nemzetközi Szláv Ifjúsági Konferenciát, amelyen 9 szláv nyelven összesen 165 előadás hangzott el a szláv irodalom, nyelvtudomány és kultúrtörténet témájában. A bolgár témájú előadások száma 18 volt, a budapesti bolgár szakot Gulya Gergő, Nagy Kiril és Wessely Ágnes képviselte, előadásuk címe: Szláv szavak a magyar nyelvben – eredet és kulturális jelentés.

A Magyar Tudományos Akadémia Nyelvtudományi Intézetének Többszervezési Kutatóközpontja A nyelvi tájkép elmélete és gyakorlata: Kárpát-medencei kisebbségi körkép

Центърът за многоезичие към Института по езикознание на Унгарската академия на науките на 23 май 2013 г. организира конференция със заглавие Теория и практика на езиковия пейзаж: обзор на малцинствата в Карпатския басейн. Целта на конференцията беше опознаването на езиковия пейзаж на малцинствата в Унгария и зад границата, както и представяне на актуалните проучвания по темата. С българите в Унгария се занимаваше работата на Мария Дудаш, Кристина Менхарт и Мария Стоилова, със заглавие: Език и пространство – местата на преподаване на български език в Будапеща. Беше представен езиковия пейзаж на българската детска градина, училище и българската университетска специалност и беше анализирано отношението на учащите към обкръжението. Между 23 и 26 май 2013 г. послучай 125 годишнината от основаването на СУ Св. Климент Охридски в София беше проведен Третия международен конгрес по българистика. Научната сесия беше пряко свързана с празненствата послучай 24 май. Подобен конгрес е бил прове-

ден през 1981 и 1986 г., затова целта на организаторите е съживяване на традицията и възстановяването на интереса към българистиката. Конгресът се организира под почетния патронаж на Президента на Република България, Росен Плевнелиев. В научната работа взеха участие повече от 500 българисти, половината от които представяха над 30 чужди страни. Високото научно ниво беше

подсилено и от богатата съпътстваща програма, която обхващаше изложби, посещения в музеи и представяне на книги. Унгарската българистика представиха Габор Балаж, Габор Деметер, Елвира Катущ, Кристина Менхарт, Дьорд Сонди и Миклош Такач, които изнесоха доклади по история, археология, езикознание и фолклор.

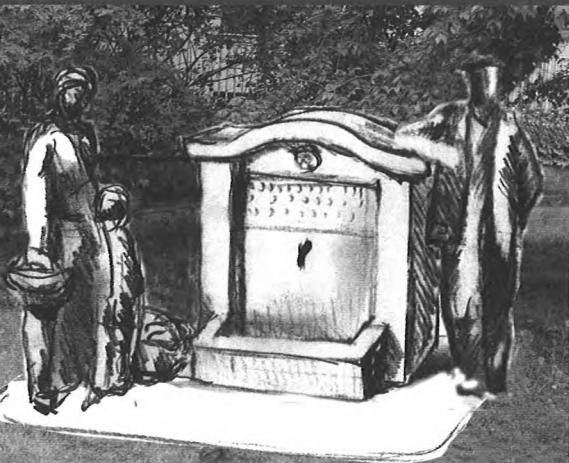
с címmel 2013. május 23-án rendezett műhelykonferenciát. A konferencia célja, hogy képet alkosson a magyarországi és Magyarországon kívüli kisebbségek nyelvi tájképéről, és

bemutassa az eddigi vagy az éppen zajló kutatásokat. A magyarországi bolgárokkal Dudás Mária, Menyhárt Krisztina és Sztoilova Marija munkája foglalkozott, Nyelv és tér – a bolgár nyelvoktatás szinterei Budapesten címmel. A prezentáció bemutatta a bolgár nyelv oktatásával foglalkozó intézmények (óvoda, iskola és egyetem) nyelvi tájképét, illetve vizsgálta a térszhasználók viszonyát környezetükhöz.

2013. május 23. és 26. között rendezték meg a III. Nemzetközi Bulgarisztikai Kongresszust Szófiában, a Szófiai Szt. Kliment Ohridszki Egyetem alapításának 125. évfordulója alkalmából. A tudományos ülészak szorosan kapcsolódott Szt. Cirill és Szt. Metód ünnepeinek programjához. Az esemény

fővédnöke Roszen Plevneliev bolgár köztársasági elnök volt. A kongresszuson több mint 500 bulgarisztikai szakember vett részt, akiknek közel fele 30 nemzetet képviselt. A témakörök igen szerteágazók voltak: irodalom, nyelvtudomány, történelem, régészet, néprajz és antropológia, kultúra és társadalom. A magas tudományos színvonalat tovább emelte az érdekes kísérőprogram, amely kiállításokat, múzeumlátogatásokat és könyvbemutatókat tartalmazott. A magyarországi bulgarisztikát Balázs Gábor, Demeter Gábor, Katus Elvira, Menyhárt Krisztina, Szondi György és Takács Miklós képviselték, akik a történelem, régészet, nyelvtudomány és folklór témakörben tartottak előadásokat.

Паметник на българските градинари в Будапеща

През изминалите години неведнъж българите в Унгария са се връщали на идеята на подходящо място в Будапеща да бъде издигната статуя на нашите предци. Границата между XIX и XX век е решаващ момент в историята на българите в Унгария – десетки хиляди български градинари работят тук по онова време.

Изглежда тази стародавна мечта е на път да се осъществи. Инициативата на Българското републиканско

самоуправление и на българите в Зугло получи отзвук в Кметството на XIV район и първоначалните дейности, свързани с издигането на паметника вече са започнали. Определено е мястото на паметника, одобрена е композицията, а работата по изпълнението на скулптурната група е възложена на Огнян Кожухаров. Паметникът изобразява тричленно градинарско семейство, което си почива край традиционна българска чешма. Скулптурната група символизира по този начин и усядането в новата родина – Унгария. Той ще се намира на емблематично за българите място - до пазара на площад "Бошняк".

Българските градинари са си е извоювало историческо място в Унгария, защото революционизира градинарската култура, поставя основите на модерното зеленчукопроизводство, въвеждат съвършено нова поливна техника и донасят непознати дотогава в Унгария видове зеленчуци. Със своята дейност в продължение на сто

години те играят решаваща роля в производството на зеленчуци. В същото време те предизвикват уважение в унгарското общество с честния си труд, скромността си и откровеността си, превръщат се в негова неделима част, запазвайки българската си идентичност. Основаното през 1914 г. Дружество на българите в Унгария догодина ще отпразнува своя стогодишен юбилей, през 1916 г. е създадена Църковната община, а през 1918 г. – българското училище. В близост до пазара Халер през 1932 г. е изградена българска църква, а през 1957 г. е построен и Българският културен дом – и в двата случая от дарения. Тази база от институции се поддържа и до ден днешен, тя е силата на общността ни.

Българското републиканско самоуправление се обръща към всички българи и българските организации, в духа на стародавната ни дарителска традиция, да подпомогнат изграждането на паметника – всеки според възможностите и желанието си.

Bolgárkertész-emlékmű Budapesten

Az elmúlt években a magyarországi bolgárok körében többször felmerült az a kezdeményezés, hogy Budapesten, egy megfelelő helyen szobrot állítsunk őseink a bolgárkertészek emlékére. A magyarországi bolgárság történelmének meghatározó korszaka a XIX–XX. század fordulója, amikor több tízezer bolgárkertész dolgozik Magyarországon.

Úgy tűnik, ez a régóta dédelgetett álom a közeli jövőben megvalósulhat. Bolgár Országos Önkormányzat és a Zuglói Bolgár Önkormányzat kezdeményezése visszhangra találta a Zuglói Önkormányzatnál, és már meg is történtek az első lépések az emlékmű felállítására érdekében a Bos-

nyák téren. A szoborcsoport, amelynek terveit és kivitelezését Kozsuharov Ognjan szobrászművész készíti, egy háromtagú bolgárkertész-családot fog ábrázolni, amely egy ivókút körül pihen, szimbolizálva ezzel, hogy a bolgárok úton lévő ősei megőrizve identitásukat, Magyarországon második hazára letek. A bolgárkertészek történelmi jelentőségét az adja, hogy Magyarországon ők forradalmasították a kertkultúrát, ők rakták le a korszerű zöldségtermesztés alapjait, merőben új öntözési technikát vezettek be, korábban ismeretlen zöldségfajtát honosítottak meg. Tevékenységükkel száz éven át meghatározó szerepet játszottak a hazai zöldség-

termesztésben. Túl ezen a bolgárkertészek becsületes munkájukkal, szerénységükkel és őszinteségükkel kivívták a magyar társadalom megbecsülését, annak integrált részévé váltak, de mindig megőrizték bolgár identitásukat. 1914-ben megalapították a Magyarországi Bolgárok Egyesületét, amely jövőre ünnepli fennállásának 100. évfordulóját, 1916-ban létrehozták az Egyházközösségüket, 1918-ban megalapították iskolájukat. A Haller piaccal szemben 1932-ban felépítették a Bolgár Templomot, 1957-ben pedig felépítették a Bolgár Művelődési Házat adományokból. Ezt az intézményi bázist a mai napig fenntartjuk, ez adja közösségünk erejét.

Софийска Света гора: Германски манастир

Позитивният образ на монашеството

Германският манастир „Св. Иван Рилски“, част от Софийската Света гора, се обитава от двама монаси и един послушник, а управляващият го монах Пимен е възпитаник на Света Гора в Атон. Позитивният образ на монашеството, който те изграждат, се смята за едно от най-големите богатства на светата обител, тъй като освен, че води до съживяването на християнството, се запазва и духът на богослужението, с уважение и почит към монасите и техните молитви.

По чудотворните стъпки на „Св. Иван Рилски“

Да се озовеш на място, където най-големият български светец е прекарал част от житието си, непременно придава несравнимо одухотворение и енергия. Разположеният сред красива гориста местност Германски манастир и днес носи чудотворното усещане за своя покровител – Св. Иван Рилски. Светата обител е второто отшелническо място, където светецът се опитва да се скрие, след като цар Петър обявява издирването му, за да разбере в какво се крие славата на един отшелник и защо толкова хора вярват в него и го следват. С тази мистична история се свързва основаването през X век на Германския манастир в Лозенската планина. Чудотворното му въздействие се подсилва и от преданието, че ожаднелият отшелник промълвил „Господи, водица!“ и на мига бликнало аязмото с лековита вода. Изворът обаче остава извън пределите на днешния манастир, високо в планината. Въпреки че на два пъти е бил разрушаван – през XIV век от османските войски и през XVIII век от кърджалийските орди, мястото успява да се съхрани като духовно средище за много поклонници. Църквата, която може да бъде разгледана и днес, е изградена през

1885 г. от оцелелите монаси. Тя представлява малка еднокорабна църква, вкопана в земята, с интересни стенописи от 80-те години на по-миналия век, изографисани от братята Иван и Никола Доспевски.

Красота и вдъхновение

Освен с легендата за миналото и историческата си стойност, манастирът впечатлява и с красивата природа край него. За гледката допринасят и трите секвой в двора му, засадени в края на XIX век първо от княз Фердинанд и княгиня Мария Луиза, а по-късно и от цар Борис III. Магията на мястото вдъхновява и един от най-добрите български писатели Елин Пелин, който създава сборникът „Под манастирската лоза“ именно в Германския манастир, а прототипът на отец Сисой в творбата е бил монах от обителта. Самият Елин Пелин определя тази си творба като най-хубавата и най-човечната. Отличително за манастира е неговата двойна връзка със Света Гора. Той е част от Софийската света гора и същевременно е метох на манастира „Св. Георги Зограф“ в Атон. Този си статут мястото получава през 1928 г., когато е било взето решение манастирът и принадлежащите му земи да бъдат преотстъпени за стопанисване на бедстващия по това време манастир в Атон.

Местоположение: Германският манастир е разположен в Лозенска-

та планина, на 5 км. югоизточно от с. Герман и на 15 км. югоизточно от София. Леснодостъпен е с кола през селото, където при влизане има отклонение вляво и се стига директно до мястото. Пътят е сравнително добър, указан с табели.

Рубриката се изпълнява с финансовата подкрепа на Столична община Програма Европа 2012 г. и се реализира в подкрепа на кандидатурата на София за Европейска столица на културата – 2019 г.

Десимира Миткова

СКРЪБНА ВЕСТ
Почина

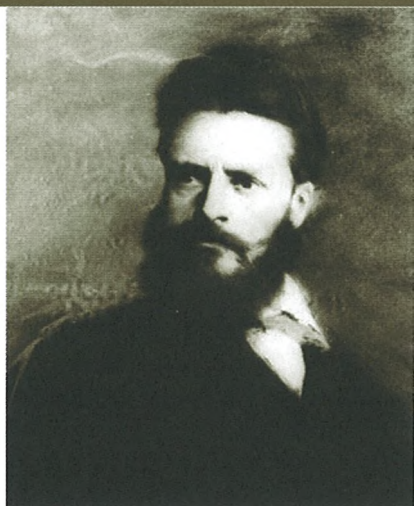
ТОДОР ГЕОРГИЕВ НАЙДЕНОВ

дългогодишен кмет
(1991-1999 г. 2003-2011 г.)
на с. Поликраище.

По негово време е подписано
споразумението
за побратимяване
на Халастелек със с.
Поликраище.

ПОКЛОН ПРЕД
ПАМЕТА МУ!

ВСЕКИ ИМА СВОЯ МОЛИТВА

Всеки е различен. Има индивидуални мечти, стремежи, дори молитви. Грешници ли сме? Бъркаме, мислейки, си, че постъпваме правилно. Или пък осъзнаваме постъпките си, но, въпреки това умишлено затваряме, очите си. Но ако човек е създаден по образ и подобие на Бога, както се казва в библията, то защо сме толкова слаби? Защо съществува онова място, наречено ад, където да изкупим греховете си? Има ли сила, която въпреки всичко да ни спаси? Има! Или поне хората вярват че има – силата на думите, заключена в една простичка молитва. Молбите за помилване на съгрешенията ни не винаги са насочени към Господ. И историята на една цяла нация е доказателство за това. Един хилен-

дарски монах написва молитвата, позната като историята на живота му. История славянобългарска, като опит за избавление от черната бездна на живота. Той е светец. Молбата му е към всички онези, българи които са забравили, кой умишлено, да се обърнат към себе си. Паисий пише тази история като изкупление за техните души. Тя представлява светъл лъч, надежда във време на робство. Тази молитва е много по различна от всички. Силата ѝ се крие в нотките на упрека. Явява се като стимул за промяна на живота. Написана е в момент, в който цяла една нация има нужда от нея.

Молитвата обръща живота ни, ако е изречена от сърце и душа. Малко, напомня на античното минало и силата на шаманите да разговарят с Бог. Те притежават силата да променят цял народ, чрез песни, слова и други магически действия.

Ботев е човекът, който изгаря говорейки. Неговата молитва е много различна. Тя представлява разговор със слушателите му или вътрешен монолог със самия себе си. Пишейки „Моята молитва“ той разграничава богът на небето от богът във всеки един от нас. Ботев уприличава масата на овце – идолопоклоници слепи и глухи. Не богът, който, е изобразен в храмовете

и издиган като ш статуя ще спаси народа и ще сбъдне надеждите и мечтите. Всеки човек е бог или свръхчовек. Трябва да се обърне за помощ към себе си. Да превърне слабостта си в сила, като се изправи срещу нея. Не трябва да се дави в море от вино и забрава, а сам да е отговорен за съдбата си. Молитвата е сила, ако знаем към кого да е отправим и как. Не смириенето и наведената глава ще промени положението.

Ботев е от онези фигури, които променят света, защото се изправят в лице с него и не навеждат глава. Смириенето означава покорство, примирение. Дори тихите, спокойни хора имат своите неизречени молитви.

Вазов поставя България на пиедестал. Ден и нощ са моли за нея. И той като Паисий използва укор. Вазов сякаш моли народа да стане образец на Левски. Борецът за свобода е представен като мъченик. Сякаш едноименното произведение е житие на един светец. Светец, който заслужава да стане богът на цял народ. Той не може да умре. За спасението са нужни жертви, а не бягство. Но не само жертви могат да изкупят грешните души. Нужни са и герои, които чрез своите различни молитви да наклонят везните в своя полза. *Ангел Грозданов*

Откриването на новата учебна година в Българското училище за роден език ще се състои на 31 август 2013 г. (събота) в сградата на ул. „Байза“ №44.

Редовните учебни занятия започват от понеделник, 2 септември. Те ще се провеждат както следва:

понеделник – IV клас,	от 16.30	гимназия – 15.00
вторник – III клас,	от 16.30	събота – VI клас, от 10.00, V клас, от 13.00
сряда – II клас,	от 16.30	Занятия се провеждат и всеки четвъртък:
четвъртък – I клас,	от 16.30	Халастелек,
петък – сборна група,	от 15.00;	от 16.00
		Сигетсентмиклош,
		от 16.00

За повече информация и записвания – на телефоните на Българското републиканско самоуправление.

2013. augusztus 31-én (szombaton) lesz a Bolgár Kétnyelvű Nemzetiségi Iskola tanévnyitó ünnepsége a Bajza utca 44-ben.

A rendszeres oktatás szeptember 2-ától, hétfőtől kezdődik meg. A következő lesz a tanórák menete:

hétfő – IV. osztály 16.30-tól	csütörtök – I. osztály 16.30-tól
kedd – III. osztály 16.30-tól	péntek – vegyes csoport, 15.00-tól; gimnázium – 15.00
szerda – II. osztály 16.30-tól	szombat – VI. osztály 10.00-tól, V. osztály, 13.00-tól

Minden csütörtökön vannak foglalkozások:

Halásztelken 16.00-tól

Szigetszentmiklóson 16.00-tól

További információért és a beiratkozásról a Bolgár Országos Önkormányzatnál érdeklődhetnek.

В ТЪРСЕНЕ НА СЪХРАНЕНАТА ТРАДИЦИЯ

Изложба на български художници в
Йожефварош

Мария Чоргеи Тури и Ангел Радуков

са семейство от художници
реставратори. Те представят
творчеството си в обща изложба,
чиито експонати са специално
подбрани. Същността на
неповторимото им изкуство е дадено
в наименованието на изложбата:
В търсене на съхранената традиция.

Място на изложбата:

H13 Diák- és Vállalkozásfejlesztési
Központ (Bp., VIII. Horánszky u. 13.)

Изложбата може да се посети

от 13 юни до 19 юли
(Пон-Четв: 8.00-20.00, Пет: 8.00-16.00)

A MEGŐRZÖTT HAGYOMÁNY KERESÉSE

Bolgár festőművészek kiállítása a
Józsefvárosban

Csörgey Turi Mária és Angel Radukov

festő-restaurátor művészpár két
élet munkájából mutat be egy egyedi
válogatást. Önálló festészetük lényege:
„a megőrzött hagyomány keresése”
– mely kiállításuk címe is egyben.

Helyszín:

H13 Diák- és Vállalkozásfejlesztési
Központ (Bp., VIII. Horánszky u.13.)

A kiállítás megtekinthető:

június 13–július 19.
(H.-Cs.: 8-20, P: 8-16 óráig)

СКРЪБНА ВЕСТ

С дълбока скръб съобщаваме, че след кратко боледуване на 3 април 2013 г. почина

ВИАНТ ФЕРЕНЦ – ФЕРИ БАЧИ

на 87 годишна възраст

Болката, скръбта, загубата са безкрайните можем да те върнем!

Завинаги ще си в сърцата ни!

ПОКЛОН ПРЕД СВЕТЛАТА ТИ ПАМЕТ

От опечалените съпруга и семейство

Автобус до България

За ваше улеснение:

билети за автобусите на ГРУП,
които всекидневно пътуват
Будапеща –София–Будапеща,
можете да закупите на следния
адрес:
Budapest, VII., Murányi u. 11.,
понеделник–петък 9.00–19.00,
събота 9.00–16.00, Абрашев,
тел.: +36 20 934 6849.
Автобусите тръгват от Будапеща
за София в 18.00 часа от автогара
Неплигет,
от София за Будапеща в 10.00 часа
от автогарата при Централна гара.

Авиокомпания България Ер
откри редовен полет по линията
Будапеща – София. От 24 юни 2013
г. самолетите на авиокомпанията
ще летят четири пъти седмично.
Цена на билета е 172 евро в двете
посоки. В цената са включени
летищните такси; в зависимост от
издателя на билета, може да бъде
добавена и такса за издаването
му. Билетите са вече в продажба.

Повече информация на сайта на
авиокомпанията:
<http://www.air.bg/>

Издание на Българското републиканско
самоуправление
1062 Будапеща, ул. Байза 44.

Редакция:
Андреа Генат,
Моника Тютюнкова,
Светла Кьосева (главен редактор)

Отговорен издател:
Данчо Мусев

Издава се с подкрепата на Министерство на
държавната администрация и правосъдието,
Столичното българско самоуправление и на
Българските самоуправления в II, IV, V, VIII,
IX, XIII, XIV, XV, XVIII, XV, XX, XXI и XXIII
район на Будапеща и във Фелъшожолца, Печ,
Сегед, Халастелек, Дунахараста, Дунакеси,
Кишкунлацхаза, Лорев, Мишколц, Дебрецен,
Сигетсентмиклош, Ерд и Естергом.

Bolgár Országos Önkormányzat
(1062 Budapest, Bajza u. 44.) kiadványa

Szerkesztőbizottság:
Kjoszeva Szvetla (főszerkesztő),
Genát Andrea,
Tyutyunkova Mónika

Felelős kiadó:
Muszev Dancso

Megjelenik a Közigazgatási és Igazságügyi
Minisztérium, a FBŐ és a II., IV., V., VIII.,
IX., XIII., XIV., XV., XVIII., XX., XXI. és XXIII.
kerületi, valamint a Felsőszolcai, a Pécsi, a
Szegedi, a Halásztelki, a Dunaharaszti, a Du-
nakeszi, a Kiskunlácházi, a Lórévi, a Miskolci, a
Debreceni, a Szigetszentmiklósi, az Érdi és az
Esztergomi Bolgár Kisebbségi Önkormányzat
támogatásával.

ISSN 14163098
MS Mester Stúdió, iGlobe Nyomda

Magyarországi Bolgárok Egyesülete
Дружество на българите в Унгария
1097 Bp., Vágóhid u. 62. / tel.: 216-6560

Bolgár Országos Önkormányzat

Българско републиканско самоуправление
1093 Budapest, Bajza u. 44. / tel.: 216-4210

Fővárosi Bolgár Önkormányzat

Столично българско самоуправление
1093 Budapest, Bajza u. 44. / tel.: 216-4211

Bolgár Nyelvtanító Nemzetiségi Iskola

Българско училище за роден език

1062 Budapest, Bajza u. 44. / tel.: 216-4210

Bolgár Kétnyelvű Nemzetiségi Óvoda

Българска двуезична малцинствена детска градина
1062 Budapest, Bajza u. 44. / tel.: 06 20 250-7339

Bolgár Kulturális, Dokumentációs és Info. Központ

Български културен, документационен и
информационен център

1062 Budapest, Bajza u. 44. / tel.: 216-4211

Szent Cirill és Szent Metód Bolgár Pravoszláv

Templom / Българска православна църква Св. св.

Кирил и Методий

1097 Budapest, Vágóhid u. 15. / tel.: 06-30-496-4997

Bolgár Köztársaság Nagykövetsége

Посолство на Република България в Унгария

1062 Budapest, Andrásy út 115.

tel.: 322-0836, 322-0824

Bolgár Kulturális Intézet

Български културен институт

1061 Budapest, Andrásy út 14. / tel.: 269-4246

Carevec Étterem / Ресторант Царевец

1097 Budapest, Vágóhid u. 62. / tel.: 06-20-417-8576

Hotel Rila / хотел Рила

1097 Budapest, Vágóhid u. 62. / tel.: 216-1621

Сбогуване с мястото

„Навярно всеки от нас има дълголетни спомени от празника на Кирил и Методий на хълма Сечени – отекващата отдалече музика, деца и възрастни в носии, музиканти, които отмерват българските ритми до късно следобед, „Върви, народе възродени“, дим от кебапчета, насядалите по поляните семейства, тичащи деца, подпрени на бастуните си старци. Спомените на общността са от 20-те години на XX век, когато тук са се стичали българи на целодневен събор по случай големия ни празник. С неизменното участие на учениците от училището, с благословията на българския свещеник и с присъствието на видните български фамилии. Тази година теренът на детския лагер е бил продаден на инвеститори, той се закрива и тук повече няма да звучи детска глъчка. А ние ще трябва да намерим ново място за следващите години.

„Bizonyára mindnyájunknak vannak sokéves emlékei a Széchenyi-hegyen tartott Cirill és Metód ünnepségről – távolból visszhangzó zene, népviseletbe öltözött gyerekek és felnőttek, zenészek, akik késő délutánig játszó a bolgár ritmusokat, „Indulj újjászületett nemzet“, a kebabcsék füstje, a dombon letáborozott családok, szaladgáló gyerekek, a botjakra támaszkodó öregek. A közösség emlékei a XX. század 20-as éveig nyúlnak vissza, amikor itt gyűltek össze a bolgárok a nagy ünnepük alkalmából, az iskolások állandó részvételével, a bolgár pap áldásával és a neves bolgár családok részvételével.

Idén a gyerektábor területét eladták befektetőknek, így bezárják, többé nem hallatszik itt gyerekkacaj. Nekünk pedig új helyet kell találnunk a következő évekre.